

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร" ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้ภาษาพูดของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้าน

1. ความถูกต้องชัดเจนของการออกเสียง
2. การใช้คำ
3. คำพูดด้านวิชาการ
4. คำพูดด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ทำการสอน กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มงานพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคปลาย ปีการศึกษา 2537 ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multi-Stage Random Sampling) ประกอบด้วยครูผู้ทำการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 63 คน จากโรงเรียนที่สุ่มเลือกได้จำนวน 6 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสังเกตการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสังเกตฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของตัวอย่างประชากร

ตอนที่ 2 แบบสังเกตการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้านคือ

ด้านที่ 1 แบบสังเกตการใช้ภาษาพูดในด้านความถูกต้องชัดเจนของการออกเสียง ซึ่งมีรายพฤติกรรมที่สังเกต 5 ข้อ

ด้านที่ 2 แบบสังเกตการใช้ภาษาพูดในด้านการใช้คำ ซึ่งมีรายพฤติกรรมที่สังเกต 5 ข้อ

ด้านที่ 3 แบบสังเกตการใช้ภาษาพูดในด้านคำพูดด้านวิชาการ ซึ่งมีรายละเอียดพฤติกรรมที่สังเกต 6 ข้อ

ด้านที่ 4 แบบสังเกตการใช้ภาษาพูดในด้านคำพูดด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งมีรายละเอียดที่สังเกต 9 ข้อ

ตอนที่ 3 กรอบของการสังเกต ซึ่งจะเป็นแนวทางในการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมีรายละเอียดของพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน และมีรายพฤติกรรมย่อย 25 ข้อ เพื่อจะได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง

แบบสังเกตฉบับนี้ได้รับการตรวจสอบความตรงจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน และมีค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ $= 0.89$

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย นำแบบสังเกตไปสังเกตการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยไปสังเกตการสอนครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ยกเว้นกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ในการสังเกตจะแบ่งรายวิชาย่อย ตามกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 กลุ่มได้ 11 วิชา (คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ พลศึกษา ศิลปะศึกษา จริยศึกษา ลูกเสือ และดนตรี-นาฏศิลป์) โดยสังเกตวิชาละ 3 ครั้ง ๆ ละ 3 คาบ หรือ 60 นาที ตามวันและเวลาที่ผู้วิจัยได้นัดหมายไว้ ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2537 บันทึกผลการสังเกตโดยใส่เครื่องหมาย / (รอยคะแนน) ตามความถี่ของการปฏิบัติแต่ละรายพฤติกรรม และมีกรอบบันทึกเสียงการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียน เพื่อนำไปตรวจสอบข้อมูล ทั้งผู้ช่วยวิจัย และผู้วิจัย

4. การหาค่าความเที่ยงของการสังเกต

การหาค่าความเที่ยงของการสังเกต ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกพฤติกรรมการใช้ภาษาพูดของครูในชั้นเรียนจากการสอนจริงและจากเทปบันทึกเสียง ก่อนนำเครื่องมือไปใช้ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89 แล้วจึงออกเก็บข้อมูล

ในระหว่างที่เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้หาค่าความเที่ยงอีกทุก ๆ โรงเรียนที่ไปเก็บข้อมูล ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกต ดังนี้

ค่าความเที่ยงของการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากโรงเรียนวัดพระเชตุพน เท่ากับ 0.92

ค่าความเที่ยงของการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากโรงเรียนวัดมหารรรถน์ เท่ากับ 0.88

ค่าความเที่ยงของการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากโรงเรียนวัดประชากระบือธรรม เท่ากับ 0.90

ค่าความเที่ยงของการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากโรงเรียนวัดหัวลำโพง เท่ากับ 0.88

ค่าความเที่ยงของการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากโรงเรียนวัดนาคนิมิตร เท่ากับ 0.89

ค่าความเที่ยงของการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากโรงเรียนวัดสุวรรณ เท่ากับ 0.93

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพของตัวอย่างประชากร นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละแล้ว เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในด้าน

5.2.1 ความถูกต้องชัดเจนของการออกเสียง

5.2.2 การใช้คำ

5.2.3 คำพูดด้านวิชาการ

5.2.4 คำพูดด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล



นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวมความถี่ของแต่ละรายพฤติกรรมจากการสังเกตทั้ง 3 ครั้งแล้วคำนวณหาการยล

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวและการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครได้ดังนี้

สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ ครูหญิง 41 และ ชาย 22 คน
2. ช่วงอายุของครูส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-41 ปี ครูส่วนน้อยมีอายุอยู่ในช่วงมากกว่า 50 ปี
3. วุฒิทางการศึกษา พบว่า ครูเกือบทั้งหมดจบปริญญาตรี 55 คน จบปริญญาโท 3 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 5 คน
4. ช่วงประสบการณ์ในการสอน ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางการสอน 11-15 ปี รองลงมาคือ 16-20 ปี และน้อยที่สุด 1-5 ปี

การใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

1. พฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนจากการสังเกตการสอน 198 ครั้ง ผู้วิจัยได้บันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้น 25780 ครั้ง
2. การใช้ภาษาพูดในด้านความถูกต้องชัดเจนของการออกเสียงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ครูออกเสียง "ร" ไม่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 38.18 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นรองลงมาคือ การออกเสียงควบกล้ำไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 25.43 และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดคือ การออกเสียงผิดในลักษณะอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.08

3. การใช้ภาษาพูดในด้านการใช้คำ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การใช้คำสุภาพร้อยละ 47.44 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นรองลงมา คือ การใช้คำภาษาต่างประเทศปนภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 17.60 และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ การใช้คำไม่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 10.97

4. การใช้ภาษาพูดในด้านวิชาการ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ การพูดเกี่ยวกับความรู้ความจำคิดเป็นร้อยละ 44.94 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นรองลงมาคือ การพูดเกี่ยวกับความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 33.16 และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดคือ การพูดเกี่ยวกับการประเมินค่าคิดเป็นร้อยละ 3.06

5. การใช้ภาษาพูดในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ การพูดชมเชย คิดเป็นร้อยละ 24.84 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นรองลงมา คือ การพูดออกคำสั่งคิดเป็นร้อยละ 18.39 และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ การยอมรับความรู้สึกรักของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 4.49

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาลังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านความถูกต้องชัดเจนของการออกเสียง ด้านการใช้คำคำพูดด้านวิชาการ และคำพูดด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การใช้ภาษาพูดในด้านความถูกต้องชัดเจนของการออกเสียง ปรากฏว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ครูออกเสียง "ร" ไม่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 38.18 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นรองลงมาคือ การออกเสียงควบกล้ำไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 25.43 และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ครูออกเสียงผิดในลักษณะอื่น ๆ ร้อยละ 8.08 ผู้วิจัยยังได้ข้อค้นพบอีกว่าครูที่ออกเสียงไม่ถูกต้องส่วนมากจะเป็นครูผู้ชาย ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้หญิงส่วนมาก มีทักษะในการพูดมากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะอาชีพครูจะเป็นผู้หญิงเสียส่วนมาก แต่อย่างไรก็ตามฟินอคเชียโร (Finocchiaro, 1975) ได้กล่าวว่า ใครก็ตามที่มีความตั้งใจจริงก็อาจเป็นครูที่มีความชำนาญ และมีประสิทธิภาพได้ทั้งนั้น ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นครูเพศหญิงหรือเพศชาย หากมีความตั้งใจในการสอนหมั่นปรับปรุง ค้นคว้า ติดตามทางด้านวิชาการ ด้านเทคนิคการสอนของ

ตนให้ดีเยี่ยมและทันสมัยอยู่เสมอ ก็ย่อมสอนให้มีประสิทธิภาพได้เช่นกัน (วิโรจน์ พรหมนิเทศ, 2526 อ้างถึงใน ศุภานิจ ตรีนาคม, 2529)

วิชาที่ครูออกเสียงไม่ถูกต้อง คือ พลศึกษา คณิตศาสตร์ ลูกเสือ งานเกษตร สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต งานบ้าน งานประดิษฐ์ ศิลปะศึกษา จริยศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์ และวิชาภาษาไทย ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าครูที่ออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนมากจะเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจเป็นเพราะครูวิชาอื่น ๆ ไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่ใช้ เพราะถือว่าเป็นภาษาที่ใช้กันอยู่ทุกวันไม่ใช่ภาษาต่างประเทศจึงไม่สนใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของพะอบ โปษะภุชณะ (2537) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาการใช้ภาษาในโรงเรียนว่า ครูวิชาอื่น ๆ ไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่ใช้ในการสื่อสารทุกวิชา จึงไม่คำนึงถึงการใช้ภาษาไทยไม่ให้ความสำคัญในเรื่องภาษาไทย และคิดว่าเป็นหน้าที่ของครูภาษาไทยเท่านั้นที่จะต้องรับผิดชอบ และหน้าที่จะกวาดขันแต่วิชาภาษาไทย ซึ่งความจริงแล้วเป็นหน้าที่ของครูทุกคนที่ควรจะช่วยกันรักษาภาษาไทยให้อยู่ในขอบเขตในระเบียบ ครูบางคนก็ยังไม่เป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้ภาษาเป็นเหตุให้นักเรียนถือเป็นแบบอย่าง การที่ครูวิชาอื่นไม่ให้ความร่วมมือ จึงเป็นปัญหาในการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างมาก

ปัญหาการออกเสียงไม่ถูกต้องนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงมีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของการใช้ภาษา โดยเฉพาะในด้านการออกเสียงต้องออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (2534) ได้ทรงปรารภว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ภาษาไทยจะดำรงอยู่ได้ด้วยการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ทั้งการอ่าน การเขียน การพูด และทรงปรารภว่า ปัจจุบันนี้ปรากฏว่ามีผู้อ่านออกเสียงพยัญชนะ ร ล และควบกล้าไม่ชัดเจนเป็นจำนวนมากมาย ซึ่งจะทำให้เสียบุคลิกภาพและภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติต้องพลอยวิบัติไปด้วย

กาญจนา นาคสกุล (2537) ได้กล่าวว่า สิ่งที่ควรระมัดระวังในการใช้ภาษาได้แก่ การออกเสียงตัว ร ล ควบกล้า และ "ร" จรุงรัตน์ กางกัน (2531) ได้กล่าวถึงปัญหาการใช้ภาษาของครู อาจารย์ ว่าผู้สอนบางคนพูดตัวควบกล้า และ "ร" ไม่ชัดเจน ทำให้นักเรียนเกิดการเข้าใจผิด วิจิตรา เจือจันทร์ (2533) จึงได้ทำวิจัยและคิดแบบฝึกการออกเสียงพยัญชนะ "ร" และตัวควบกล้าขึ้นมาเพื่อทดลองใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา และได้ขอสรุปในด้านการออกเสียงพยัญชนะ "ร" ของนักเรียนว่าเกิดจากปัญหาของครูซึ่งครูส่วนมากไม่ระมัดระวังการออกเสียงพยัญชนะตัวนี้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ดวงใจ ไทยอุบุญ (2536) ได้

กล่าวว่า ครูควรตระหนักถึงปัญหาการออกเสียง "ร" และตัวควบกล้ำ แล้วควรริบหาทางแก้ไขปรับปรุง

ปัญหาในเรื่องของการออกเสียง "ร" และตัวควบกล้ำไม่ชัดเจนนี้ เปรม ตินสุสานนท์ (2531, อ้างถึงใน สนั่น บัษมะทิน, 2535) ได้บรรยายในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับการพูดการออกเสียง "ร" ของข้าราชการว่าผู้ที่ไม่สามารถออกเสียง "ร" ได้ถูกต้อง ชัดเจนถือเป็นข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของผู้คน ที่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อภาษาประจำชาติและยังทำให้การสื่อความหมายไม่ตรงกับความต้องการของผู้พูด ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของผู้พูดผิดไปและยังเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่ข้าราชการ นักศึกษา นักเรียน ในระดับต่าง ๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไป

จากการสังเกตการสอนและการพูดคุยกับครูที่เป็นตัวอย่างประชากรเกี่ยวกับปัญหาการออกเสียงไม่ถูกต้องชัดเจนนี้ กล่าวสรุปได้ว่า เกิดจาก

การขาดตัวแบบที่ดีในสมัยที่เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา ขาดการฝึกฝนจากครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ พยุง ญาณโกมุท (2501 อ้างถึงใน วิจิตรา เจือจันทร์, 2533) ได้กล่าวถึง ปัญหาการออกเสียง "ร" และตัวควบกล้ำไม่ชัดเจนว่า เกิดจากครูในชั้นประถมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะครูในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วางรากฐานไว้ไม่ดี ออกเสียงไม่ชัดเจน ไม่เอาใจใส่แก้ไขฝึกหัดเด็ก เด็กจะจำผิดตั้งแต่แรก จนเกิดความเคยชินติดนิสัยการออกเสียงไม่ชัดเจนหรือออกเสียงผิดพลาด

ปัญหาจากตัวครู ครูส่วนมากไม่ระมัดระวังการออกเสียงคำควบกล้ำและ "ร" โดยเฉพาะครูที่พูดภาษาถิ่น เช่น ภาษาอีสาน หรือครูที่มาจากครอบครัวและชุมชนที่พูดภาษาอื่น เช่น ภาษาจีนและภาษาอิสลาม ส่วนมากมักพูดคำควบกล้ำและ "ร" ไม่ชัด ได้แก่ คำว่า "ปลา" เป็น "ป้า" "ครู" เป็น "คู"

ปัญหาต่อมาคือ เกิดจากอวัยวะการออกเสียงบกพร่อง และการใช้ฐานที่เกิดแห่งเสียงไม่ถูกต้อง

ริมฝีปาก ถ้ามริมฝีปากแหง ทำให้ออกเสียงไม่ชัดเจน ได้แก่ คำที่ประกอบด้วย ป ว พ

ลิ้น นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากในการออกเสียงที่ใช้อักษรควบ และ "ร" ถาลิ้นแข็งหรือมีขนาดเล็กเกินไป หรือใหญ่เกินไป ย่อมทำให้ไม่สามารถออกเสียงพูดได้ถนัด ได้แก่ คำที่ประกอบด้วยพยัญชนะ ก ข ค ร ล

พิน เป็นสิ่งจำเป็นในการออกเสียงคำ โดยเฉพาะคำควบกล้ำ ถ้าพินขาด เช่น พิน บิน พินเขยिन หรือพินหาง พินหรอ หรือใช้พินปลอม ทำให้การออกเสียงไม่ชัดเจน

จากข้อค้นพบดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นสอดคล้องกับ บรรจง ชูสกุลชาติ (2531, อ้างถึงใน สนั่น ปัทมะทิน, 2535) ได้ทำการวิเคราะห์สาเหตุของ การออกเสียงไม่ถูกต้องแล้วพบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากการขาดสำนึกในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเป็นความคุ้นเคยในการออกเสียง และขาดความระมัดระวัง ในการออกเสียง นอกจากนี้ยังเกิดจากการออกเสียงตามสมัยนิยม และมีบางส่วนที่เกิดจากความบกพร่องของอวัยวะออกเสียง ข้อบกพร่องเหล่านี้เป็นแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความวิบัติทางภาษาไทยในแง่การพูด การอ่าน และการเขียนคำกล้ำ ร - ล เป็นอย่างมาก โดยที่ภาษาไทยนั้นแม้จะออกเสียงไม่ชัดก็อาจจะไม่ทำให้ความหมายผิดไป เพราะเนื้อความช่วยให้เข้าใจได้ง่าย คนส่วนมากจึงไม่ระมัดระวังเกี่ยวกับการพูดผิด อ่านผิดเพราะถือว่าจะพูดผิด อ่านผิด ผู้ฟัง ก็ยังเข้าใจได้ รวมทั้งสังคมก็ไม่ถือเป็นข้อเสียหายนัก เมื่อเป็นเช่นนี้ก็จะทำให้ภาษาไทยผิดมากยิ่งขึ้น ผู้ใหญ่ที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการสูง หรือผู้ที่มีการศึกษาสูงมากท่านก็ยังออกเสียงตัวกล้ำ และ ร ล ไม่ถูกต้อง และไม่ระมัดระวัง ผู้อ่านชาวทางวิทยุและโทรทัศน์บางคนซึ่งเป็นสื่อมวลชนที่แพร่หลายก็ยังอ่านคำกล้ำ และ ร ล ไม่ถูกต้องและไม่ระมัดระวังทำให้ผู้ฟังโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนย่อมจะต้องคุ้นเคยกับสิ่งผิด ๆ เหล่านี้ และยอมรับการใช้ภาษาผิด ๆ ไปโดยไม่รู้ตัว ถ้าไม่ได้มีการแก้ไขจะทำให้ภาษาไทยกลายเป็นภาษาที่ไม่มีตัวกล้ำและ ร ล ปัญหาการออกเสียง "ร" ไม่ถูกต้องของครูผู้สอนจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะ "ครู" ซึ่งมีหน้าที่สอน และเป็นตัวแบบแก่นักเรียน ควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก (ดวงใจ ไทยอุบุญ, 2536 : ชวน หลีกภัย, 2536 และ สุธรรม ปั้นประเสริฐ, 2536)

ดังนั้นครูในฐานะที่เป็นตัวแบบในเรื่องการใช้ภาษาจึงควรให้ความสนใจและแก้ไขข้อบกพร่องในการออกเสียง "ร" และควบกล้ำให้ถูกต้อง โดยการหาแบบฝึก และหัดออกเสียงคำเหล่านี้้อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งเมื่อเด็กออกเสียง "ร" และตัวควบกล้ำไม่ถูกต้องครูไม่ควรปล่อยปละละเลยเป็นอันขาด จะต้องให้เด็กพูดออกเสียงให้ถูกต้องทันที เพราะไม่เช่นนั้นแล้วจะก่อให้เกิดความเคยชินในการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องไปตลอด ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายต่อภาษาประจำชาติของเรา

2. การใช้ภาษาพูดในด้านการใช้คำ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ครูใช้คำสุภาพ คิดเป็นร้อยละ 47.44 พฤติกรรมที่เกิดรองลงมาคือ ครูใช้คำภาษาต่างประเทศปนภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 17.60 และพฤติกรรมที่เกิดน้อยที่สุดคือ ครูใช้คำไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 10.97 ครูเป็นผู้ที่ต้องใช้ภาษาพูดเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นในคำพูดต่าง ๆ หรือ ลักษณะการใช้คำพูดที่พูดออกไปจึงมีความหมายต่อผู้เรียน เป็นที่สังเกตว่าโรงเรียนที่ผู้วิจัยไปสังเกตการสอนเป็นโรงเรียนที่ได้มาตรฐานทางการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับดี การใช้คำพูดของครูต่อนักเรียนจึงออกมาในลักษณะที่ครูใช้คำสุภาพเป็นส่วนมาก สุมณ อมรวิวัฒน์ (2534) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ดีว่า ครูควรเป็นกัลยาณมิตรต่อนักเรียน ควรมีความสุภาพ มีกิริยาเหมาะสม ไม่พูดจาลวงเกิน และก้าวร้าว ครูควรเป็นผู้เฉลียวฉลาดในการใช้คำพูดรู้จักพูดให้ได้อะไร รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ อะไรควรพูดอะไรไม่ควรพูด (พระเทพวาที, 2533 และพระราชธรรมนิเทศก์ อ้างถึงใน นัยนา ชุมทรัพย์, 2536)

กรมการฝึกหัดครู (2518), วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2518), เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2520) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู พบว่า ครูต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ได้ดี มีเสียงพูดชัดเจน ใช้คำพูดไพเราะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันดี วุฒิโชค (อ้างถึงใน สุทธาสินี วิเวกานนท์, 2538) ได้ทำวิจัยและได้ข้อค้นพบว่าครูต้องใช้ภาษาชัดเจน พูดจาสุภาพเรียบร้อย ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับนักเรียน และในทัศนะของชาวต่างประเทศเกี่ยวกับการใช้คำพูดที่สุภาพของครู Johnson (1984) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูที่ดีในด้านการพูดว่า ครูต้องมีบทบาทเป็นมิตร ต้องใช้คำสุภาพกับเด็ก

การใช้คำพูดสุภาพของครูจึงมีความหมายต่อนักเรียนมาก ที่สำคัญคือเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ถ้าครูใช้คำพูดที่ไม่สุภาพก็จะเกิดปัญหาตามที่ รัตนวิไล เศลาอนันต์ (2537) ได้กล่าวถึงปัญหาการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียนโดยเฉพาะเด็กระดับชั้น ป.5, ป.6 ว่าจะมีผลทำให้เด็กมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครู ต่อการเรียนการสอนจะทำให้การเรียนในวิชาต่าง ๆ ล้มเหลว และผู้ปกครองขาดความศรัทธาในตัวครู การใช้ถ้อยคำกับนักเรียนไม่ว่าจะเป็นวัยใด เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างมาก ผู้ที่เป็นครูต้องคิดก่อนพูดเสมอ เพราะคำพูดของครู โดยเฉพาะคำพูดในทางลบนั้นย่อมประทับอยู่ในความทรงจำของนักเรียน (สุภาวดี แสงพลสิทธิ์, 2526 และ คำหมาน คนโค, 2537) ดังที่ สุรางค์ โค้วตระกูล (2533) ได้กล่าวว่า ในคำพูดของครูผู้สอนย่อมมีความหมายกับผู้เรียน อาจเป็นทั้งสิ่งที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเป็นสิ่งที่ทำลายการเรียนรู้ของผู้เรียน

สำหรับการใช้คำไม่เหมาะสมกับนักเรียนนั้น ครูผู้ชายส่วนมากจะใช้มากกว่าครูผู้หญิงและวิชาที่ใช้มากที่สุดคือ วิชาพลศึกษา วิชาลูกเสือ คณิตศาสตร์ และวิชาเกษตร ตามลำดับ อย่างไรก็ตามการใช้คำไม่เหมาะสมนี้ครูใช้ในลักษณะแสดงความคุ้นเคยกับนักเรียน และเมื่อครูไม่พอใจที่นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามที่ครูต้องการได้

ส่วนการใช้คำภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศ เนื่องจากสภาพสังคมในกรุงเทพมหานครจะมีป้ายประกาศหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ การใช้คำภาษาต่างประเทศจึงทำให้มักพบในการสอนในห้องเรียนเป็นอันดับรอง กาญจนา นาคสกุล (2537) และ สุวิทย์ ยอดมณี (2536) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ไม่ควรพูดภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น เพราะอาจเป็นคำยากที่เด็กไม่เข้าใจ และจะทำให้การสื่อความหมายผิดพลาดได้ จากปัญหาการสัมมนาการใช้ภาษา (2533) ได้กล่าวถึงปัญหาการใช้ภาษาในด้านการพูดว่า ควรใช้คำง่าย ๆ ไม่ใช่คำศัพท์ต่างประเทศ ศัพท์วิชาการ หรือศัพท์ที่ต้องแปลอีกชั้นหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป การที่ครูใช้คำสุภาพจึงเป็นสิ่งที่ดี เพราะคำพูดที่สุภาพจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนดี ซึ่งจะมีผลดีต่อการเรียนการสอนในห้องเรียนด้วย

3. การใช้ภาษาพูดในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นการพูดเพื่อถ่ายทอดความรู้ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน พฤติกรรมการใช้ภาษาพูดในด้านนี้ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือการพูดเกี่ยวกับความรู้ความจำเกิดขึ้นร้อยละ 44.94 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นรองลงมา คือ การพูดเกี่ยวกับความเข้าใจ เกิดขึ้นร้อยละ 33.16 และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดคือ การพูดเกี่ยวกับการประเมินค่า ร้อยละ 3.06 จะเห็นว่าถึงแม้หลักสูตรจะเปลี่ยนแปลงไปแต่พฤติกรรมการสอนของครูยังคงเป็นเช่นเดิม คือ ครูส่วนใหญ่มักพูดบรรยายเนื้อหาตามด้วยการใช้คำถามเพื่อทบทวนเนื้อหาที่สอน โดยครูจะเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิเรก สุขสุนัย (2529) พบว่า ส่วนใหญ่ครูประถมศึกษาของไทยใช้วิธีการสอนแบบ "ยึดครูเป็นศูนย์กลาง" ซึ่งไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2520 ที่มุ่งเน้นเพื่อให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ดังนั้นตราใบที่ครูยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนจะไม่บรรลุผลเท่าที่ควร สมพงษ์ จิตระดับ (2535) ได้วิเคราะห์การศึกษาของไทยเกี่ยวกับวิธีสอนไว้ว่า ครูส่วนใหญ่ยังคงมุ่งสอนให้เด็กจดจำเนื้อหามากกว่าการฝึกฝนให้เด็กรู้จักการคิดวิเคราะห์ การสังเกต และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เด็กขาดทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิต และการแก้ไขปัญหายังเป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งไม่ตรงกับเป้าหมายสำคัญทางการศึกษาที่มุ่งปลูกฝังให้เด็กเกิด กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีคุณธรรม



ลักษณะนิสัยที่ดี รู้จักการคิดอย่างมีเหตุผล และอื่น ๆ จากการติดตามผลเด็กนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนแต่ละวิชาระหว่าง 1.10-1.60 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำมาก ความสามารถในการคิดคำนวณและการแก้โจทย์ปัญหา ความสามารถในการคิด ตัดสินใจ และการแก้ปัญหา ทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย การฟัง พูด อ่าน เขียน การเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วงทั้งสิ้น การที่นักเรียนขาดคุณสมบัติ คุณลักษณะ ทักษะสำคัญของการดำเนินชีวิตนั้น พิจารณาได้จากสาเหตุ คือ การสอนของครูมุ่งให้เด็กมีทักษะการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น การจดจำเนื้อหาเพื่อสอบเป็นส่วนใหญ่ มีได้เน้นในเรื่องวิพากษ์วิจารณ์ (critical literacy) ที่จะพัฒนาให้เด็กมีทักษะมากยิ่งขึ้นกว่าการรู้หนังสือ และบรรยากาศการสอนในชั้นเรียนยังมีลักษณะเฉื่อย (passive)

การที่ครูส่วนมากยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยายนั้น เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายไม่ต้องเตรียมกิจกรรมและสื่อการสอนอะไรมาก มีเพียงหนังสือเรียนเล่มเดียวก็สอนได้ ประกอบกับเนื้อหาในวิชาต่าง ๆ มีมาก ทำให้ครูกลัวว่าจะสอนไม่ทัน และจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นเรียนก็มีมาก การจะจัดกิจกรรมแบ่งกลุ่มอะไรก็ไม่สะดวก และเวลาสอนจริง ๆ ก็มีอยู่ไม่ถึง 3 คาบ ต้องเปลี่ยนหรือย้ายไปเรียนวิชาอื่น จึงทำให้เด็กไม่ค่อยได้ทำกิจกรรม หากแต่นั่งฟังครูบรรยาย จึงทำให้ขาดการฝึกในด้านกระบวนการคิด การจำเนื้อหาตามหนังสือและตามที่ครูบอกในเรื่องของการสอนแบบบรรยายนี้ ไพทวีย์ สิ้นลาร์ตัน (2538) ได้กล่าวว่าการสอนแบบบรรยายจะได้ผลน้อยเมื่อต้องการให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ หรือการสร้างสมจิตนาการ ทั้งนี้เป็นเพราะการบรรยายมีข้อจำกัดคือ เป็นการแสดงออกหรือเสนอโดยผู้สอนคนเดียว ทำให้เห็นว่าผู้สอนเป็นผู้รู้คนเดียว การบรรยายไม่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เพราะต้องรับและรู้เรื่องเดียวกันเวลาเดียวกัน ผู้เรียนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือมีน้อย ไม่มีโอกาสเสนอปัญหาหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้ขาดโอกาสในการฝึกความคิด วิเคราะห์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนจดท่องจำเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่ได้ส่งเสริมให้เด็กคิดเท่าที่ควร ส่วนใหญ่จะเป็นการสอนแบบบรรยาย และบางครั้งก็บอกแนวทางการตัดสินใจแก้ปัญหาให้นักเรียนเสียเลย นักเรียนยังไม่ทันคิดก็ปฏิบัติไปตามนั้น โดยไม่ทราบเหตุผลว่าเป็นมาอย่างไร และการที่ครูใช้คำพูดในด้านบรรยายเกี่ยวกับความรู้ความจำมาก จึงไม่ได้ทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์จากงานวิจัยของ บียนุช โสติสกุลสุนทรวิภาต (2538) กล่าวว่า คำถามคือ คำพูด

หรือประโยคที่มีแนวโน้มที่จะกระตุ้นหรือดึงการตอบสนองของนักเรียนออกมา และได้ขอค้นพบว่า คำถามที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ คำถามเกี่ยวกับความรู้ความจำ ทั้งนี้สอดคล้องกับ สุชาติแจ่มจันทร์ (2526) ที่พบว่าทักษะที่ครูไม่ควรใช้ แต่ครูกลับใช้บ่อยคือคำถามประเภทความรู้ความจำ ถึงร้อยละ 67.57 ทำนองเดียวกัน อรรวรรณ เลิศสังข์ (2524 อ้างถึงใน ปิยนุช โชติสกุลสุนทรวิภาต, 2533) ทำวิจัยพบว่า ครูใช้คำพูดเกี่ยวกับคำถามด้านความรู้ความจำถึงร้อยละ 83.66 กล่าวโดยสรุปคือ ครูใช้คำพูดด้านวิชาการในลักษณะของคำถามหรือการบรรยายเกี่ยวกับความรู้ความจำมากที่สุด ซึ่งจะเน้นแต่เนื้อหาในบทเรียน แต่ไม่ได้คำนึงถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์ แม้ว่าหลักสูตร และโลกจะเปลี่ยนไปเป็นยุคโลกาภิวัตน์หากแต่ครูก็ยังสอนโดยใช้วิธีการเดิมอยู่

สุชาติ วิเวกานนท์ (2538) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูในยุคโลกาภิวัตน์ว่า ปัจจุบันนี้ครูต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ความรู้ที่กล่าวถึง หมายถึงการรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning how to Learn) กระบวนการเรียนการสอนของครูจึงต้องปรับเปลี่ยนจากการถ่ายทอดความรู้ เป็นการแนะนำให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2538) สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2538) และสุริชัย หวันแก้ว (2538) มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับครูในยุคโลกาภิวัตน์ว่า ครูจำเป็นต้องมีบทบาทในฐานะเป็นแหล่งชี้แนะความรู้ เป็นแหล่งประสานความรู้ และเป็นแหล่งประเมินความรู้มากกว่าเป็นแหล่งเก็บรวบรวมความรู้ ความรู้ที่เด็กได้รับควรเป็น ความรู้ที่ตอบสนองความต้องการตามความเหมาะสม และความจำเป็นของเด็ก ตลอดจนสังคมแวดล้อมที่เด็กผูกพันอยู่ ดังนั้นการหาความรู้จึงสำคัญกว่าวิธีการให้ความรู้ วิธีการประเมินความรู้จึงสำคัญกว่าการประมวลความรู้และควรรนำความรู้ในชุมชนมาประสานกัน ครูจึงควรปรับกระบวนการเรียนการสอนใหม่ การที่ผู้เรียนจะมีความรับผิดชอบด้วยตนเองต่อไปในอนาคตนั้น กระบวนการทางปัญญาเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในกระแสใหม่ของโลก และสังคมไทยที่มีความปรวนแปรไม่แน่นอนและมีความเป็นนานาชาตินั้น เราต้องสร้างให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิดวิเคราะห์แยกแยะ ตลอดจนมีความมั่นใจในการตัดสินใจ และรู้จักแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

ดังนั้น เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายปลายทาง บทบาทของครูในการใช้คำพูดด้านวิชาการ คือ การพัฒนาทักษะต่าง ๆ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนก็คือช่วยให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุผล รู้จักใช้ความคิดอย่างมีอิสระ รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ครูจึงควรเปลี่ยนบทบาทการใช้คำพูดด้านวิชาการไม่เพียงแต่พูดเกี่ยวกับความรู้ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เท่านั้น ครูควรสอนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักใช้กระบวนการคิดมากที่สุด จะมีผลทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา และสอดคล้องกับสังคมยุคโลกาภิวัตน์

4. การใช้ภาษาพูดในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ การพูดชมเชย ร้อยละ 24.84 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นรองลงมาคือ การพูดออกคำสั่งร้อยละ 18.39 และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดคือ การพูดยอมรับความรู้สึกของนักเรียน ร้อยละ 4.49 การที่ครูใช้คำพูดชมเชยนักเรียนมากขึ้น แสดงถึงความสามารถในการรู้จักใช้จิตวิทยาที่ดีกับนักเรียน ส่วนการพูดออกคำสั่งที่เป็นพฤติกรรมรองนั้นมักเป็นคำสั่งเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือทำกิจกรรมในชั้นซึ่งเมื่อครูใช้คำสั่งให้นักเรียนทำ ครูก็จะใช้คำพูดชมเชยนักเรียนด้วย ส่วนเรื่องการยอมรับความรู้สึก ซึ่งเกิดขึ้นน้อยเพราะนักเรียนไม่ค่อยได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกต่าง ๆ พฤติกรรมนี้จึงเกิดขึ้นน้อย

โทมัส การ์ดอน (1992) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่ามีความสำคัญ มากกว่าเนื้อหาที่จะสอน และวิธีสอน สอดคล้องกับ อัลเฟรด เอส เฮส วัลเลซ อี แลมเบิร์ต และ จี ริชาร์ด ทักเกอร์ (Alfred S. Hayes, Wallace E. Lambert and G. Richard Tucker, 1967) ซึ่งพบว่า ในชั้นเรียนความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะสำคัญที่ทำให้การสอนประสบผลสำเร็จคือ ความอดทน การให้กำลังใจนักเรียน การแก้ไขข้อบกพร่อง และการมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529) ที่ได้ส่งเสริมว่า ครูที่ให้การสนับสนุนหรือให้กำลังใจ ให้คำชมเชย ยอมรับความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ และมีความมุ่งมั่นในการเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนจบหลักสูตรตามกำหนดเวลาด้วย

นอกจากนี้ มอสโกวิทซ์ (Moskowitz, 1976) ได้ทำวิจัยพบว่า ครูดีเด่นมักจะใช้ การชมเชยในการสอนในชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ประดิษฐ์ อุปรมย์ (2523) ว่าในชั้นเรียนที่จะก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ครูควรใช้การยกย่องชมเชยผู้เรียน

เด็กในชั้นเรียน คำชมเชย คำยกย่อง เป็นสิ่งที่พวกเขาปรารถนาอยากได้ยินได้ฟัง อยู่เสมอจากครูผู้สอน จรรย์ เบ็งแก้ว (2535) กล่าวถึง การให้กำลังใจนักเรียนว่า การได้รับคำ ชมเชย คำยกย่องในการเรียน หรือการประพฤติตน ย่อมทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองไปในทาง ที่ดี เช่น ขยันเรียน ไม่ขาดเรียนและฝึกฝนในวิชาที่ตนเองถนัด และเด็กนักเรียนชอบที่จะนำคำ ชมเชยหรือคำยกย่องไปอวดกันและกัน ซึ่งคงเป็นความสุขทางใจอันบริสุทธิ์ที่นักเรียนได้แสดง พฤติกรรมเหล่านี้ออกมา หากครูได้สังเกตเห็นสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ จะมีประโยชน์อย่างมาก ในการนำมาปรุงแต่งบรรยากาศในการเรียนให้สนุกสนาน ทำให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนได้

นับว่าการพูดชมเชยจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูประถมศึกษา สิ่งสำคัญในการชมเชย ของครู คือ การทำให้นักเรียนรู้ว่านักเรียนทำถูกต้องมากน้อยเพียงใดเป็นการเสริมแรงให้ นักเรียนกระทำพฤติกรรมนั้นต่อไปและเพื่อให้การชมเชยมีประสิทธิภาพจึงควรเข้าใจถึงแนวทาง ในการให้การชมเชยของครู ซึ่งไบร์เล (Bailey, 1988) ได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

1. ควรใช้การชมเชยอย่างจริงใจไม่เสแสร้งและเป็นธรรมชาติ
2. ควรใช้การชมเชยพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง เมื่อจะเสริมแรงพฤติกรรมที่ ต้องการจะเปลี่ยนหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น
3. ครูควรชมเชยพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน และเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ เหมาะสมควรเสริมแรงทันที
4. ไม่ควรชมเชยพฤติกรรมที่ได้รับแรงเสริมแรงในตัวอยู่แล้ว
5. ควรใช้คำชมเชยที่หลากหลายแต่ไม่ควรใช้มากเกินไป

กล่าวสรุปได้ว่า คำชมเชยและคำยกย่องเป็นกำลังใจอันวิเศษสุดสำหรับนักเรียน เลยทีเดียว ยิ่งเป็นเด็กในวัยเยาว์ที่เรียนในชั้นประถมศึกษา การชมเชยเป็นสิ่งสำคัญ เป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่สำหรับเด็ก ๆ ด้วยเหตุนี้ ในการเรียนของนักเรียน สิ่งที่น่าจะมีเพิ่มเติมให้กับพวกเขาได้ ก็คือ กำลังใจ จากคำชมเชย คำยกย่อง ไม่จำเป็นจะต้องเป็นรางวัลสิ่งของเสมอไป แต่สิ่งที่ควร

ค่านึงอย่างหนึ่งก็คือ การให้คำชมเชย คำยกย่อง ควรให้ด้วยความจริงใจ ไม่พร่ำเพรื่อจนไร้ความสำคัญ หรือกลายเป็นเรื่องธรรมดา

ส่วนคำพูดในด้าน การออกคำสั่ง ซึ่งเป็นพฤติกรรมรองที่เกิดขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นพฤติกรรมที่สำคัญ จากงานวิจัยของ เอ มี ชุย บิค เมย์ (Amy Tsui Bik-may, 1985) ได้ขอค้นพบว่าเวลาสองในสามของการพูดของครู ครูเป็นผู้ริเริ่ม เช่น การบรรยาย และการออกคำสั่ง ซึ่งสอดคล้องกับ ญี่งู๊ว แก้วสุวรรณ (2525), สุภาพร พรพิบูลย์ (2520), บุญนำ แก้วปิ่นทอง (2524) และทองปอนด์ ชินวงศ์ (2530) พบว่า ครูเป็นผู้ริเริ่มการพูดมากกว่านักเรียนและการพูดส่วนใหญ่ของครูมักอยู่ในรูปของการบรรยาย การออกคำสั่งและการวิจารณ์ของครู อย่างไรก็ตามจากการสังเกตการสอนของผู้วิจัยพบว่า คำสั่งที่ใ้ใช้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอน ไม่ใช่เป็นการใช้คำสั่ง เพื่อแสดงอำนาจของครู เมื่อครูสั่งแล้วนักเรียนทำตามครูก็จะกล่าวคำชมเชยจึงทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนไม่มีปัญหา

สำหรับคำพูดด้านการยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด เนื่องจากครูมักสอนแบบ "ยึดครูเป็นศูนย์กลาง" ดังกล่าวแล้วสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย เตชะมทานนท์ (2528), ญี่งู๊ว อิมปีติวงศ์ (2522), สุภาพร พรพิบูลย์ (2520) และ นิรमान วงศ์ชนะชัย (2527) นอกจากนี้ เนด เอ แฟลนเดอร์ส (Ned A. Flander, 1970) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมชนิดนี้เกิดขึ้นได้ยากเพราะในวัฒนธรรมของเรานั้นทั้งครูและนักเรียนจะไม่ค่อยแสดงความรู้สึกของตน และตามกฎแล้วครูต้องพูดคำที่แสดงความรู้สึกก่อนจึงจะถือว่าเกิดพฤติกรรมนี้ขึ้น

การเป็นครูในยุคโลกาภิวัตน์นั้น สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2538) ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2538) ลีลาภรณ์ นาครทรรพ (2538) และสุริชัย หวันแก้ว (2538) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า คุณลักษณะของครูที่ดีต้องมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ดังนั้นผู้ที่ เป็นครูจึงควรยอมรับฟังความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน

กล่าวโดยสรุปว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของครูและนักเรียนในชั้นเรียนเป็นไปได้ด้วยดี คือ มีการใช้คำชมเชยมาก เมื่อให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือตอบคำถามของครู แต่เนื่องจากครูใช้การบรรยายมาก นักเรียนจึงไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ดังนั้นครูจึงควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1. ครูควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสังคมในยุคโลกาภิวัตน์
2. ครูควรใช้คำพูดที่ทำให้เด็กได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ อย่างมีวิจารณญาณ
3. ครูควรฝึกในเรื่องความถูกต้องชัดเจนของการออกเสียง "ร" และตัวควบกล้ำจนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปนี้

1. ควรศึกษาการใช้ภาษาพูดในชั้นเรียนของนักเรียน
2. ควรศึกษาการใช้คำถามประเภทต่าง ๆ ของครูที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้